

ЯКА БУВАЄ ІНТЕГРАЦІЯ? У ЦЬОМУ ВАРТО РОЗІБРАТЬСЯ

Тренінг для педагогів

Людмила ГОРГОШ, заступник директора з НВР,
учитель початкових класів, Середнянська ЗОШ I–III ст.,
Ужгородський р-н, Закарпатська обл.

Шукати й опанувати нові ефективні способи формування ключових компетентностей дітей і, відповідно, підвищувати рівень професійної майстерності педагогів — таке непросте завдання поставила перед собою автор публікації. Як саме воно реалізовується?

Зокрема за допомогою тренінгу, на якому вчителі з'ясовують для себе особливості різних видів інтеграції й навчаються застосовувати їх у практичній діяльності.

Тема. Види інтеграції. Формування життєвої компетентності молодших школярів у ході виконання інтегрованих завдань.

Мета. Розширити знання педагогів про поняття “інтеграція”, “компетентність”, “життєва компетентність” та їх практичну значущість для формування ключових компетентностей молодших школярів. Розкрити теоретичні й практичні аспекти застосування інтегрованого підходу до навчання. Підвищувати рівень професійної майстерності та педагогічної культури вчителів. Підтримувати їхнє прагнення підвищувати свій фаховий рівень.

Матеріали та обладнання: мультимедійний комплект, презентація з теми; запис пісні Н. Май “Веселка” в режимі караоке; плакати з висловлюваннями у вигляді хмаринок, намальоване на ватмані сонце, веселка, макет річки, схема сенкана; аркуші з написом “Асоціативний ряд”; таблички на столи з назвами груп; аркуші з написом “Дешифрувальники”; аудіозапис та слова пісні, записані на аркушах паперу, під яку виконують руханку; аркушки з нотами; призми.

Хід тренінгу

I. Вступ

1. Повідомлення теми і мети тренінгу

— Сьогодні ми зібралися, щоб ознайомитися з методами і прийомами організації навчальної діяльності, які допоможуть краще пізнати своїх учнів та сприятимуть формуванню їхніх життєвих компетентностей.

Епіграфом до тренінгу хай стануть відомі слова давньогрецького філософа Конфуція.

На екрані — слайд із висловлюванням Конфуція.

Те, що я чую, я забуваю.

Те, що я бачу, я пам'ятаю.

Те, що я роблю, я розумію.

— До цього я хочу додати ще й таке.

На екрані — наступний слайд з висловлюванням.

Коли я водночас чую, бачу, обговорюю і дію,
я набуваю знання та навички.

Коли я передаю знання іншим,
я стаю майстром.

2. Вправа “Знайомство”

Присутні беруть паперові “промінчики сонця”, записують свої імена і зображують свій настрій у вигляді конкретного або абстрактного символу. Для прикладу ведучий демонструє зображення свого настрою. На виконання завдання відводиться півхвилини.

На дошці — зображення сонця без промінців. Присутні мають по черзі підійти до дошки, назватися, продемонструвати і прикріпити промінець свого настрою, прокоментувавши його.

— Оскільки в нас переважає позитивний настрій, можна сподіватися на плідну співпрацю.

3. Інтерактивна вправа “Розумова розминка”

— Як ви розумієте значення терміна “Життєва компетентність”?

Учасники обмінюються міркуваннями і читають з екрана визначення цього поняття та поняття “ключові компетентності”.

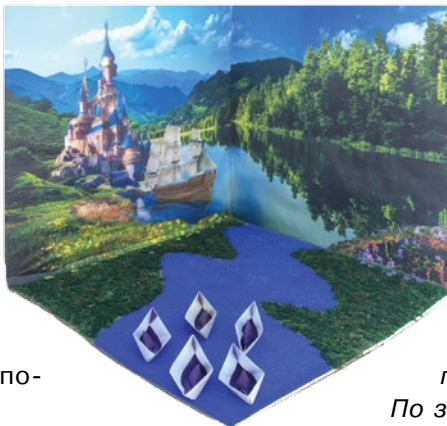
— Наше сьогоднішнє завдання — дати дітям знання і навчити користуватися ними. Тож на тренінгу ми розглянемо й опануємо деякі способи/методи формування життєвої компетентності.

Ми помандруємо Річкою фахового зростання до Замку педагогічної майстерності, у корабликах наших очікувань, виготовлених учнями. Тож і подорож свою розпочнімо з порту Очікувань.

4. Вправа “Очікування”

На дошці — об’ємний макет з намальованою річкою, на столах учасників — кораблики.

— Візьміть кораблики, напишіть на них двома-трьома словами свої очікування від тренінгу. Зачитайте їх, поставте кораблик біля витоків річки, і попрямуємо у порт Інформаційний.

5. Вправа “Асоціативний ряд”

Педагоги беруть аркуші з написом “Асоціативний ряд” угорі й на кожну букву слова “Інтеграція” добирають і записують чинники, необхідні для досягнення успіху у роботі.

На екрані — визначення поняття “Інтеграція”.

Види інтеграції на уроках

- **Горизонтальна (міжпредметна)** — введення в урок завдань і питань з різних курсів, підпорядкованих певній темі. Вона може бути закладена у навчальній програмі. За І. Хавіною, такий вид інтеграції використовують при проведенні інтегрованих уроків.
- **Вертикальна** — введення у поточний навчальний процес матеріалу, який вивчатиметься згодом, так зване випереджальне навчання.
- **Внутрішньопредметна** — об’єднання різних предметів одного спрямування, наприклад навчання грамоти (читання, письма, розвитку мовлення і роботи з дитячою книжкою), спільною темою.
- **Міждіяльнісна** — поєднання на уроці різних видів діяльності: гри, руханок, театралізації тощо.
- **Міжсистемна** — така, що забезпечує зв’язок між дошкільною, початковою та основною освітою.

— Мета навчання за принципом інтеграції — дати дітям цілісне уявлення про навколишній світ, на основі чого й формується життєва компетентність. Для цього треба створювати більше можливостей для практичного застосування набутих знань і вмінь. Тож завітаймо до Психологічного порту. Швартуймося!

II. Основна частина

1. Вправа “Визначаємо провідний канал сприймання інформації”

Аби визначити свій провідний канал сприймання інформації, учасники тренінгу беруть аркуші із завданням, розподіляють подані на них слова

(будинок, мама, соловей, вежа, вода, шкіра, лікар, вибух) на групи: “Бачу”, “Чую”, “Відчуваю”. Записують результати у три колонки.

— Якщо у вас найбільше слів виявилось в групі “Чую”, ви — аудіали; “Бачу” — візуали; “Відчуваю” — кінестетики. Об’єднайтеся у групи на цій основі.

Присутні займають місця, відведені для кожної групи.

— А тепер вирушаймо у порт Загадковий.

2. Відгадування загадки

Групи повідомляють відгадку у різні способи: “Аудіали” записують її всіма мовами, які знають; “Візуали” малюють кольоровими олівцями або фломастерами, а “Кінестетики” ліплять об’єкт-відгадку з пластиліну.

По завершенні роботи учасники презентують результати.

Загадка

Кольори усі збрала
І півколом в небі стала.
(Веселка)

Іншомовні назви райдуги

Англійською — rainbow.
Німецькою — der Regenbogen.
Російською — радуга.
Словацькою — duha.
Угорською — szivárvány.
Французькою — arc en ciel.

— Щойно ми використали міжпредметну інтеграцію: українська мова, іноземні мови, читання, образотворче мистецтво, трудове навчання, а також міждіяльнісну, бо писали, говорили, малювали, ліпили. Тепер річка привела нас у порт Логічний.

3. Вправа “Дешифрувальники”

Узявши аркуші з написом “Дешифрувальники”, педагоги закреслюють у записі МАББТЕШМАЛТИКХА зайві літери та повідомляють утворене слово.

— Ця вправа — приклад декодування повідомлення. На уроках інформатики у 4-му класі учні ознайомлюються, наприклад, з QR-кодом, який нині досить популярний для кодування інформації. Він легко зчитується за допомогою мобільного телефону.

У цьому QR-коді закодовано текстову інформацію — слово “Математика”.

Учитель наводить планшет на код і показує це розкодоване слово на планшеті.

— Така проста вправа забезпечує міжсистемну інтеграцію, оскільки ця тема, відповідно до програми, вивчається зараз тільки у 8-му класі.

4. Таверна “Відпочинок”

— А зараз трішки перепочинімо. Допоможе нам у цьому пісня, рухи під музику та наші пальці.

Учасники встають, витягують руки перед собою, по черзі показують долоні й пританцьовують у супроводі аудіозапису пісні.